

## Bruk av andres bilder og lyd

# Har du latt deg friste?



*Du har fått i oppdrag å lage en Powerpointpresentasjon, er i tidsnød og skulle så gjerne hatt et bilde for å illustrere saken du brenner for. Et raskt søk i Google og vipps – akkurat det du lette etter. Du høyreklikker og laster ned. Setter bildet inn i presentasjonen og er såre fornøyd.*

Eller

*Litt musikk for å skape akkurat den rette stemningen på presentasjonen som du vil vise på foreldremøtet hadde vært midt i blinken. En tanke slår ned i deg; kan jeg ikke bare laste ned favorittlåten fra spillelista mi på iTunes og legge lydfila på? Noen tastetrykk senere er alt på plass.*

## Kunne dette vært deg?

I begge eksemplene over er du rimelig sikkert en tyv! **Huffda!**

I og med dette gjøres i jobbsammenheng er ikke bare DU en tyv. Kommunen er en tyv. Sånn kan vi ikke ha det. Trist å bli tatt for slikt, og dårlig for omdømmet!

Bilder, musikk og tekst er nemlig beskyttet av åndsverkloven og krever samtykke fra rettighetshaver. Oftest vil også opphavsmenn ha betalt og bli kreditert.

” Brudd på åndsverksloven kan sanksjoneres med både sivilrettslige midler og straff

Det er generelt dyrt og omstendelig arbeid å kunne bruke andres åndsverk.

Dette var nedslående opplysninger, tenker du.

## Heldigvis finnes det løsninger

### Tips & råd

Vi har samlet noen tips og råd slik at du kan skaffe deg materiell til presentasjoner på lovlig måte. På den måten kan du trygt vise presentasjonene offentlig og publisere dem på nett.

### Bilder og illustrasjoner

- *Bruk egne bilder tatt i kommunal regi – husk personvern*
- *Søk i kommunens eget bildearkiv*
- *Spør kommunikasjonsansvarlig*
- *Bruk gratis bildebaser på nett*
- *På neste side finner du noen aktuelle adresser for nedlasting*



## Nettsider med gratis bilder for nedlasting

<https://redperformance.no/blogg/verdens-10-beste-gratis-bilddatabaser/>

Prøv også:

<https://www.pexels.com/>

Her trenger du ikke å logge inn. Det er bare å søke og laste ned (de tilbyr komprimerte nedlastinger også, men bare kjøp original)

Denne kan være verdt et forsøk:

<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Images>

Mye gratis, men ofte med begrensninger og krav om kreditering

OBS: Lite søkefelt øverst til høyre. Bruk det.

Har du budsjett, kan du prøve denne <https://www.shutterstock.com/nb/>

Du kan også abonnere på spesifikt antall bilder per måned, dersom du har behov regelmessig for bilder på <https://stock.adobe.com/no/>

Les blogginnlegg om «**Hvordan finne gratis bilder lovlig på nett?**»

<https://www.runenikolaisen.com/data-internett/hvordan-finne-gratis-bilder-lovlig-pa-nett/>

## Musikk

Vurder alltid kostnadene.

Kan du lage egen musikk?

Benytt musikk under fribrukslisenser fra nettet.

Her finner du noen aktuelle adresser hvor du kan laste ned

<https://delrett.no/nb/artikler/bruke-musikk-i-film-og-bildefortellinger>

Et annet tips:

<https://www.youtube.com/audiolibrary/music>

Sorter etter stemningen du er ute etter, sjanger og/eller instrument.

Ikke sorter etter lengde med mindre du skal ha noe veldig langt eller veldig kort. Å klippe til musikken slik at den passer fikser du lett selv. Husk å sjekke om opphavsmann skal krediteres.



## Enda mere musikk

Dersom du har budsjett er det mye kult på denne siden:

<https://www.extrememusic.com/>



Her må man signere seg opp først, og så vil du mest sannsynlig motta en epost fra kundeteamet hvor de vil spørre om hva du vil bruke det til og om de kan hjelpe.

Her laster du ned først, prøver musikken og så betaler før utgivelse

**Vil du lese mer om rettigheter til bruk av film, tekst, bilde, lyd? Nyttig informasjon finner du på**

<https://delrett.no/nb>